

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ
ԱԼՈՆԴԱՎԵՊԵՐ

ՊՈ.ՏԱՆԻԻՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՀԱՏՈՐ ԹԻՒ 45

892
հ-78

Դ. ԸՆ.ՐԲ

Հրատարակութիւն «ՍԱՀԱԿ-ՄԵԽՐՈՎ», Տպագրութան

19 NOV 2011

«ՊԱՏԱՆԻԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ»

1. Կամիսոս եւ Ապոլոն
2. Ախիննով
3. Մեւաւոր Զին
4. Պահոմ
5. Պահորա
6. Եղիա եւ ուրիշ Պատմուածիներ
7. Միտաս
8. Անհետուած Կայձը
9. Ամայկ
10. Մարդիկ իմշո՞վ կ'ասրին
11. Օկիբր
12. Թեսեսոս եւ Հաբիւրինքոսի Վիշապը
13. Լինչի Արարատի վերելիք
14. Էլեւէսոր ինչպէս կը Փորձենմազլցին
15. Հայատան 2330 տարի առաջ
16. Էտիսը — իր կեանքը եւ զիւենքը
- 17.
18. Արշաւեր դեպի նիւսիւսային բեւեռ
19. Պիզարօ եւ Խեմայի գանձերը
20. Ուղեւորութիւններ Ավրիլիկի մէջ
21. Հասան, Ճնեղուկ եւ Խուլ Խաչիկ
22. Վարդան Փիլիկամ Երազի մը Գինը
23. Վահապ
24. Սասիան Մաեր
25. Կրակի դարբ
26. Մանրացած Կելճամը
27. Դարեւը գլուխելով անիւր ստեղծեցին
28. Ասա, Հայ Լին Շին եւ Բրբին
29. Առաջին ժամացայցը
30. Կրակի Ռւժը
31. “Եւ եղեւ լոյս”
- 32.
33. Լոյսի հրաւոյի լուեր
34. Նոր ուժե՞ նոր օրե՞
- 35.
36. Երբ պիտի տան և գիտութեան յաղ-
րանակը...

832
h-78 ԱՐ 22568

ԻՍԻՍԻ ՓԱԽՈՒՍԸ

1 2 3 4

→→→••←←←

Երկար ատեն Խախ և Հօրըս բան-
տարկուած մնացին այդ ապարանքին
մէջ։ Ազատումի ոչ մէկ յոյս կար։

Բանտարկութեան առաջին օրերուն,
Տայփըն կանոնաւոր օրական այցելու-
թիւններ կուտար իր Եղբօր կնոջ։ Ան
կը ջանար իր նպատակը իրագործել ա-
զատ արձակման և ապագայ փառքի
գեղեցիկ խոստումներով։ Բայց նկա-
տելով որ Խախ այդ խոստումներուն,
ինչպէս նաեւ իր բոլոր սպառնալիքնե-

= 242 =

րուն խուլ կը մնար, Տայրիքն վերջ
տուաւ իր այցելութիւններուն:

Տայրիքնի օրական այցելութեանց
այսպէս դադրիլը նախապէս բաւական
ուրախութիւն պատճառեց Խոխին: Բայց
Խորհելով թէ, այս բացակայութիւնով
ան կրնար փոխանակ իր վատ դիտաւորու-
թիւնները լրելու, աւելի գաժան բախտ
մը տնօրինել իրեն ու իր անմեղ ման-
կան, սկսաւ շատ աւելի մտահոգուիլ:

Արեւ աստծուն իր օրական թա-
խանձանքները անօդուա կ'անցնէին:
Փրկութեան ոչ մէկ միջոց կար այլեւա
Ոչ ոք իր օգնութեան կը փութար ...:
Հիմայ իր միակ այցելուներն էին ծեր
բանտապահն ու անոր կինը, որոնք օրը
անդամ մը կ'այցելէին իրեն. մին կե-
րակուրը կը բերէր, խոկ միւսը կուգար
հարցնելու թէ սեւէ ծառայութեան կը
կարօտէ՞ին:

Խոխի բարութիւնը անոնց սրտերը
զրաւած էր, և եթէ հնարաւոր ըլլար
բանտապահը շատոնց անոր փախուստը

= 243 =

պիտի դիւրացնէր: Բայց ոչինչ կըք-
նային լնել. որովհեաեւ Տայրիքն կամ
Սէթ, ինչպէս հոս կը կոչէին զինք, մո-
գական ուժեր ունէր, և բանան ու
բանտապահները միատեղ կախարդած
էր, այնպէս որ բերդին մուտքի և ելքի
ճամբանները գտնել անհնարին էր թէ
բանտապահներուն և թէ բանասարկեալ-
ներուն:

Իրիկուն մը երբ Խոխ անկողին
չմտած կը խաղար իր զաւկին հետ,
յանկարծ բարձրահասակ, լուրջ գէմքով
օտարական մը տեսաւ իր առջեւը: Խոր-
հելով թէ անծանօթը իր թշնամիին
գործակալներէն մին կրնար ըլլալ՝
ցատքեց վեր, փոքրիկն հօրըսը իր ե-
տեւը, օտարականէն հեռու ձգեց և
կեցաւ անոր և իր զաւկին միջեւ:

— Ո՞վ էք, և ի՞նչ կը փնտոէք
հոս, հարցուց իր սովորական հեղինա-
կաւոր շեշտովը:

— Մի՛ վախնար, Խոխ'ս, պատաս-
խանեց անծանօթը, քեզի օգնելու եկայ

10980-57

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆ

ո՞չ թէ վասա հասցնելու։ Եթէ իմ
երկնային մարմնովս ներկայանայի պի-
տի ճանչնայիր զիս, Թոթն եմ, նոյն
ինքն Բայի կողմէ զրկուած, օգնելու
քեզի, բռնակալին ձեռքէն փախուստդ
զիւրացնելու համար, որպէսզի հնարա-
ւոր ըլլայ քեզ՝ մեր օգնութեամբ՝ վե-
րագոնել Օսիրիսը։

Թոթ աստուածներուն ամէնէն ի-
մաստունն էր։ Գիտութեանց բոլոր
բանալիները իր քովս էին և խելքով
ու ուժով անոր հաւասարողներ չկային,
իսիս գոհացաւ և վստահեցաւ անոր։

Օսիրիսի անուան յիշատակութիւնը
բաւ էր որ հարցումներու հեղեղ մը
ուղղէր ան իր այցելուին, բայց Թոթ
ձեռքի նշանով մ'արդիկեց այդ ամէնը։

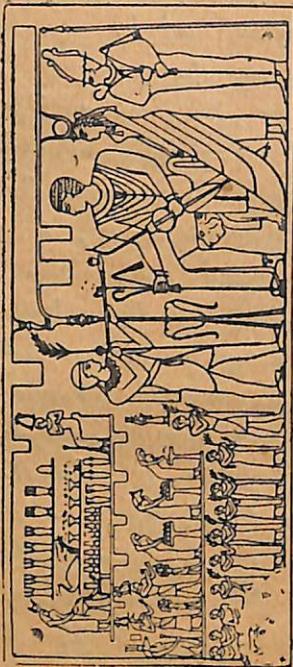
— Խօսակցութեան ատեն չէ այս
վայրկեանը, ըստ այդ աստուածը։ Ե-
թէ կ'ողես կեանքդ ազատել, նոյնպէս
Օսիրիսին զաւկին կեանքը, պատ-
րաստուէ հետեւիլ ինձ։ Միսիթարան-
քիդ համար միայն այսքանը ըսեմ. պի-

տի զայ ատենը երբ պիտի գտնես 0-
սիրիսի մարմինը, որ վերակենդանացած
աւելի փառաւոր ու ընդարձակ կայս-
րութեան մը պիտի տիրէ, որ երբեք
երեւակայած ըլլայ մարդ։

Թոթի այս նախատեսութիւնը,
ինչպէս արդէն զիտենք իրականացաւ,
որովհետեւ Օսիրիս հետագային Ցուատի
և Ամէնատէտի իշխանը եղաւ, և հաս-
տառուեցաւ որպէս դատաւորը մեռ-
եալներու հոգիներուն։ Բայց իսկս Թո-
թի խօսքերուն բուն նշանակութիւնը
չհասկցաւ, այլ ուրախութեամբ լսեց
անոր նախատեսած փառքի օրերու մա-
սին, առանց գիտնալու թէ ո՛ր թագա-
ւոլութեան կը վերաբերէին անոր գու-
շակութիւնները։ Այսպէս միսիթար-
ւած և ուրախ թէ օր մը պիտի տեսնէր
իր տէրն ու ամուսինը, և գեռ երկար
ատեն պիտի վայելէին իրենց նախկին
երջանկութեան օրերը, Հօրընը իր թե-
ւերուն մէջ առած հետեւեցաւ իր ազա-
տարարին։

Կախարդուած այդ ապարանքէն ել-
քը տեւեց բաւական երկար։ Ոլորա-
պտոյտ նեղ անցքերէ, ամրափակ զըռ-
ներէ, որոնք թոթին մոգական հպումով
հրաշքով իրենք իրենցմէ կը բացուէին,
և անսնց ոտքերուն առջեւ գերբնական
շոյսերով լուսաւորուող ընդերկրեայ
մութ անցքերէ անցնելէ ետք, վերջա-
պէս ընդարձակ հովտի մը մէջ Տայփընի
ապարանքին գաղտնի դռներէն մէկէն
դուրս եկան։

Հոն Թոթ հրաժեշտ առնելով ը-
սաւ Իսիսին թէ ինք կը մեկնէր այլեւու։
— Քու և Հօրըսի պաշտպանութիւնը,
ըստ ան, կը յանձնեմ սպասաւորներէս
ոմանց լինամքին։ Անսնք ծառաներն
են Ռա ամենակարող աստծուն։ Հետեւէ
անսնց մինչեւ որ հասնիք հարաւային
քաղաք մը ուր պիտի առաջնորդեն քեզ,
և բնակէ հող։ Առ այժմ մնաս բա-
րով։ Եւ հազիւ թէ Իսիս անոր շնոր-
հակալութիւն պիտի յայտնէր, Թոթ
անհետացած էր և Հօրըսին ու ինք

Օսիրիս եւ Իսիս՝ իրենց հետազայ փառքի օրերու։

Տես նահա նկարներ հշ 36 հւ հջ 44։

առանձին մնացած էին ամայի այդ հովտին մէջ :

— Բայց ու՞ր են թոթին խոստացած սպասարկունելը . . . Իսիս սկսաւ հարցնել ինքնիրեն, չորս դին նայելով: Հապա եթէ ուշանան, և մինչ այդ Տայփընի մարդիկը նկատե՞ն մեր փախուստը . . . Ոչ ի՞նչ ընեմ, հոս ոպասե՞մ թէ ոս վարի եղէզնուանելը վագելով պապիրոսի տերեւներուն մէջ սկահուըտիմ . . . :

— Երբոր տիկինը պատրաստ ըլլայ ճամբայ կ'ելլինք, ըստ ձայն մը որ իր ոտքերուն տակէն գալ թուեցաւ շուարած փախստականին:

Իսիս վար նայեցաւ և հոդ հոկայ կարիճ մը տեսաւ, և . . . ահա հաս մըն ալ, հատ մըն ալ . . . հատ մըն ալ . . . շարունակեց ան, համեւ լով մինչեւ եօթը: Ասո՞նք էին թոթի ծառաները: Եթէ ուրիշ կին մ'ըլլար Իսիսին աեղը վախէն իր տեղէն վեր պիտի ցատքէր, բայց ան գիտէր թէ Աստուած ամէնէն

անհաւատալի բաները որպէս գործեք կը գործածէր իր կամքն իրագործելու համար: Ուստի կարիճներուն գառնալով: Ինչո՞ւ հոս ժողվուած էք, հարցուց իւսիս:

— Ես Տէֆէնն եմ, պատասխանեց կարիճներուն ամէնէն մեծը, եկած եմ, հետեւելու Իսիսին և իր որդւոյն, Հօրըսի, զանննք պահպանելու համար:

— Ես Պէֆէնն եմ, պատասխանեց միւսը, և եղրօրս Տէֆէնի հետ կը քաշիմ Իսիսի ետեւէն որ անոր վնաս մը, չհասնի...

— Ես Մէստէտն եմ, յարեց երրորդը, և Իսիսի աջէն պիտի քալեմ . . .

— Ես Մէստէտէֆն եմ և ձախէն պիտի հետեւիմ ու պաշտպանեմ Իսիս թագուհին:

— Մէնք Փէտէտը, Թէտէտը, Մատէտն ենք գոշեցին միւս երեքը, Դըրէկըւած Բայի կողմէ: Իսիսը առաջնորդելու հարաւային այդ քաղաքը ուր պիտի բնակին ինք և Հօրըս:

— լա՛ւ, ըստ իսիս: Ուրեմն
գէմքերնիդ զետին դարձուցէք որ ճամ-
բան ցուցնէք ինծի...

Այսպէս ճամբայ ելան:

Երկար օրեր, արեւի կեղիչ լոյսին
տակ, անապատներու մէջէն, շարունա-
կեց փախստականներու ճամբորդու-
թիւնը: Յոզնած, անապատի արեւին
միօրինակ փայլուն լրյուէն զրեթէ կու-
րացած իր ճամբան շարունակեց իսիս,
յաճախ իր ծռած քամակին վրայ շալ-
կած փոքրիկն զօրըսը: Հակառակ զգա-
ցած յոզնութեան, ներքին ուժ մը, վախ
մը միշտ առաջ կը քշէր իր քայլերը,
և ստեղ կը փափաքէր որ իր փոքրիկ
առաջնորդները քիչ մ'արազացնեն ի-
րենց ընթացքը, որպէսզի հնարաւոր
եղածին չափ հեռանան, և երբ իմաց-
ուի իրենց փախուստը, Տայփըն չկարե-
նայ ամայի այդ անապատին մէջ հաս-
նիլ իրենց ետեւէն:

Բայց Փէտէտ, Թէտէտ և Մատէտ,
երեք առաջնորդող կարիճները, մդուած

աստուածային ուժերէ, երբեք չէին փո-
խեր իրենց յամը ընթացքը, ընդհակա-
ռակն պատշաճ ատենին իսիսի և Հօ-
րըսի հանդատեան համար, դադար կը
առնէին: Անոնք գիտէին թէ ամէն
ինչ Բայի հսկողութեան և խնամքին
տակն էր, և իսիս պաշտպանուած էր
անոր անփեսանելի թեւերաւն տակ:

Վերջապէս փոքրիկ խումբը հա-
ստ Տէր անուն քաղաք մը, և կարիճ-
ները իմացուցին իսիսին թէ պէտք էր
ատեն մը բնակիլ հոն:

Թոր,

Աստուած Լուսնկայ

եւ

Տէր Գիտութեանց

ԻՍԻՍԻ ՆՈՐ ՀՐԱՇԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՏԵՇ հասնելուն, Իսիս ուղղակի քառապատճեմն տունը դիմելով պատուարան խնդրեց։ Քաղաքապետին կինը սակայն, Խոխովն ընկերացող կարիճները տեսնելով սաստիկ այլայլեցաւ և վախէն ոչ միայն մերժեց անոր օգնել, այլ հրաման ըրաւ որ քաղաքին մէջ ոչ մէկ տեղ ապաստան շնորհուի անոր։ Խոխոսիպուեցաւ վերադառնալ եկած ճամբով և քաղաքէն դուրս, Նեղոսի ափին վրայ տարածուող դալարավայրը երթալով շուք տեղ մը նոտաւ, հանգչեւ համար։

Հոն ծառի մը կոճղին կոժնած, փոքրիկն Հօրըս իր թեւերուն մէջ, մտահոգ նաստած էր Խոխոս երբ տեղայի ազքատ կին մը մօտենալով «Շատ յոդնած կ'երեւիք, տիկի՞ն» ըստաւ. որովհեւ

տեւ ուրիշներուն պէս ան ալ նկատած և զիւրաւ ճանչցած էր Խոխոսի ազնուական երեւոյթը. «Ազքատիկ տուն մ'ունիմ, և ձեզի վայելող զրեթէ ոչինչ հրամցնելու, բայց բոլոր ունեցած ներս սիրավ կը արամազրեմ ձեզի։ Կ-կէք հետո, զոնէ հանգստի ապահով տեղ մը կը զտնէր, Ելէք, հետեւեցէք լոնձի, աղնիւ տիկին, և թոյլ տուէք որ ես շալիկեմ մանկիկը»։ Եւ առանց պատանիանի սպասելու, ծռեցաւ, վերցուց Հօրըսը և ուղղուեցաւ դէպի իր անակը որ քիչ մանդին, մարգագետնի միւս ծայրը եղէզներէ շինուած փոքրիկ հիւղ մըն էր։

Հոն հասնելուն, ազքատ կինը պընակ մը կամք, քիչ մը հաց և չոր պըտուղներ բերաւ Խոխովն, և երբ աստւածուհին զեղչկական այդ սեղանին նստած իր անօթութիւնը կը յագեցնէր, ինքն ալ ուրիշ ամանէ մը սկսաւ Հօրըսը կերակրեւ։

Արթնամիտ մէկն էր Խոխոսի նոր

Հիւրընկալուհին։ Շատ չանցած սկսած էր մեծ կարելցութեամբ և քաղաքավարօրէն հարցուիրձել իր հիւրը, և հասկնալով թէ որքա՞ն անդժօրէն և ի՞նչ անարդական բառերով քաղաքապետին կինը իր գոնէն վունտած էր օտարուհին, ըստ «Արդարեւ շատ անգութ կին մըն է անիկա, քարտիրտ և եսասէր։ Միայն ինքն իր մասին կը խորհի, և եթէ կինայ ոչ ոքին բարիք մը կ'ընէ։ Թողլ Բան ինքն դժայ անոր պակասութեանց և ողորմի իրեն։»

Անմիջապէս որ քաղաքապետին կինը իմացաւ թէ աղքատ կինը հիւրասիրած էր իր վանտած օտարուհին, մեծ բարկութեամբ փութաց անոր տունը և սկսաւ յանդիմանել զայն։

— Ինչպէ՞ս կը համարձակիս բարութիւն ցուցնել մէկու մը, որ իմ աղաճութեանս առարկայ եղած է։ Եթէ ամուսինս հոս ըլլար անմիջապէս մըտրակել կուտայի քեզ այս ժպիրհութեանդ համար։

— Տիկինը շատ յոզնած էր, պատասխանեց խեղճ կինը խոհարհաբար։ Քիչ մը ուտելիք տուի իրեն, և ձգեցի որ տանս մէջ հանդչի իր յոզնութիւններէն, դեռ ատկից պակաս բան մը կրնայի՞ ընել ...։

— Ատկից պակաս՞ս զոչեց միւսը բարկութեամբ, կը համարձակի՞ս հարցնել ինձ այդ։ Ես չէ՞ի որ իր վատ ընկերակիցներուն համար, չար, թունաւոր կարիճներուն պատճառաւ մերժեցի անոր աղերսանքը ... իսկ գու անոր բարութիւն ցուցնելով կը համարձակիս լուելեայն պարաւել, դատապարտել իմ արարիքը։ Պարպէ այս բնակութիւնը։ Անմիջապէս հեռացիր իմ հողերէս . . . եթէ վաղն առատու, ամուսնիս վերդարձին այս տունէն հեռացած չըլլաս, քեզ մտրակել կուտամ . . . կը բանտարկուիս ալ։

Քաղաքապետին կինը մեկնեցաւ հպարտ նայուած մը նետելով իսխին, որ լուռ հանդիսատեսը եղած էր անոր

= 256 =

անխիղճ վերաբերմունքն:

Անմիջապէս որ կալուածատիրոջ
կինը մեկնեցաւ, գեղջկուհին սկսաւ
դառնօրէն ողբալ իր զժբախտութիւնը:
— Կեանը ամէնէն երջանիկ յիշա-
տակները այս տան հետ կապ ունին,
կուլար խեղճը, իսկ հիմա կը ստիպ-
ուիմ մեկնիլ ասկէ: Ո՞հ չար կը՞ն:
Ինչո՞ւ կ'ուզես որ ուրիշներն ալ կամ
քեզի պէս չար ըլլան; և կամ խեղճ ու
թշուառ:

— Ամֆախնն ալ իրեն չափ ան-
խիղճ է, հարցուց իսխու:

— Աչ պատասխանեց կինը. բայց
անոր չար լեզուէն շատ կը վախնայ և
միշտ տեղի կուտայ. եթէ աղաշանքո
ընդունի իսկ, կինը չպիտի ձգէ....

— Ալ մի լար, ըստաւ իսխու: Զես
դիտեր թէ տվ եմ ես, բայց դիտցիր
որ կրնամ օդնել քեզի, վասահ եղիր,
տունէդ պիտի չբաժնուիս:

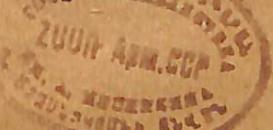
Մինչ այդ կարիճները, որոնք ի-
րենց պաշտպանեալին եղած այդ ա-

նարզանքը նկատած էին, սկսան խոր-
հըրդակցիլ, ծրագրելու համար թէ ինչ
պէս ամէնէն սզբւ պատիժ մը կրնա-
յին տնօրինել, իրենց վրէժը լուծելու
համար: Վերջապէս բոլորը Տէֆէնին
եկան, և իրենց պոչերուն թոյնը անոր
փոխանցելէ ետք զրկեցին զայն քաղա-
քապետին տունը:

Դնաց Տէֆէն, մօտեցաւ քաղաքա-
պետին տան, և գրան բաց Ճեղքուած-
քէն ներս մտնելով, աննշմար անցաւ
այն սենեակը ուր կար մանկան մը օ-
րօրոցը ու խայթեց մէջի մանուկը:

Պատիկին լսցը լսելով շուտով իր
մայրն ու տան աղախինները ժողվուե-
ցան անոր մեարին մօտ, բայց իզուր,
պղտիկը մարդկային օդնութեան կարօտ
չէր այլեւս: Եօթնապատկուած թոյնը
մահացու էր և հակառակ եղած բոլոր
ջանքերուն շատ շանցած մեռաւ վոր-
րիկը:

Եւ աւելի գէշն ալ պատահեցաւ,
իրարանցումի այդ պահուն աղախին-

ներէն մին յուղոմէն ինքղինք կորաընցուց, ջահը ձեռքէն ձգեց և տունը կըրակ առաւ։ Հազիւ կարելի եղաւ փոքրիկը կրակէն ազատելով բակ հանել։

Երբ ծառաներն ու աղախինները կրակը մարելու կ'աշխատէին, իսելակորյու մայրը ինքղինք փողոց նետեց և սկսաւ լաց ու կոծով ամէնուն օդնութիւնը հայցել։ Բայց ոչ ոք իր օգնութեան փութաց։ Իր եսասիրութիւնն ու անդժութիւնը բնակչութիւնը օտարացուցած էր իրեն։ Իր ցանու ամոքելու, սիրու մխիթարելու ոչ մէկն ունէր։ Ամէնէն ատուած, ամէնուն անհանդուժելի եղած էր։ Բայց քաղաք կը զանուէր մէկը որ զզաց անոր ցաւը և զթաց իրեն։ Օտարականը, որ իր առունէն վռնտած էր այդ առաւօտ, անալ պղտիկ մ'ունէր։ Գիտէր թէ մեռնող փոքրիկը յանցաւոր չէր, այլ մօր մեղքը քաւելու կոչուած դժբախտ մըն էր։ Իսկս զթաց թէ՛ մանկան և թէ անոր

մօր, ու իրենց դրան առջեւէն անցած պահուն կանչեց զայն։

— Ինձի եկուր, որովհետեւ իմ խօսքերս ուժ ունին պատսպարելու, պահպանելու և ի հարկին վերակենդանացնելու անոնք, որոնք անմեղ են, Կրնամ հօրմէս ուսած խօսքերովս բուժել մանկիկդ։ Եթէ կ'ուզես, հոս բեր պղտիկդ և պիտի բուժուի ան։

Նախապէս քաղաքապետին կինը չուզեց շնորհապարտ մնալ մէկու մը որուն հանդէպ այնքան անբարեխիղճ վերաբերմունք մ'ունեցած էր։ Բայց տեսնելով որ ուրիշ մը չէր օգներ իրեն, որոշեց փորձել արհամարհուած օտարուհին ուժը։ Այսպէս տուն դարձաւ և փոքրիկը բերելով դրաւ իսիսի ոտքերուն առջեւ։

Իսկս ծռելով ձեռքը պղտիկին զըլուկսը զբաւ և ըսաւ։

— Օ՛, թոյնը Տէֆէնի, դուրս եւլիր, և երեւցիր գետնի վրայ։ Մի՛, այլեւս մի յառաջանար։ Օ՛ թոյնը Պէ-

ֆէնի, դուրս ելիր, որովհետեւ ես ի-
սկան եմ, աստուածուհին, որուն խօս-
քերը ուժ ունին, որ զիաէ իր խօսքե-
րով հրաշքներ զործել: 0, Մէստէտի,
Մէստէտէֆի, Փէտէտի և Մատէտի թոյ-
ները, ալ մի՛ յառաջանաք այլ, դուրս
եկէք այս պղտիկին երակներէն:

Յեսոյ սկսաւ կրկնել բալորին ահ-
ծանօթ մոգական այն բառերը զորս ինք
ուսած էր թոթէն: Իրիկունը մօտ էր,
շուքերը շատոնց սկսած էին երկննալ,
և երեկոյեան զովացնող հովը սկսած
էր եղէցներուն մէջ արեւ աստուն իր
զովաբանութիւնը կրկնել, երբ իսիս
նկատելով որ Միլիոնաւոր տարիներու-
նաւակը կը մօտենար իր օրական ճամբոր-
դութեան վախճանին, ձեռքը վերցուց
պղտիկէն և շտկուելով թեւերը տա-
րածեց, երեք անգամ երկրպագեց Շային
և բարձրազազակ գոչեց.

— Մանուկը կ'ապրի և թոյնը կը
մեռնի: Կ'ապրի արեւը, ու կ'անհե-
տին բոլոր չարիքները: Իրենց շուրջը

խմբուող կիները վարը զետին պառկող
տղուն նայեցան: Մեռելը հանդարա-
շնչել սկսած էր:

— Տարէ՛ք, ըստ իսիս պղտիկը
ցուցնելով, և ետ խրճիթ մտաւ:

Նոյն այդ պահուն հրդեհը մարե-
լու աշխատող մարդիկը զարմանքով նը-
կատեցին թէ բոլոր կրակները ինքնա-
րերաբար մարեցան, քաղաքապետին
տունը ստոյգ փճացումէ ազատելով:
Աստուածները ընդունած էին իսիսի ա-
ղաշանքը ... որ խեղճ կնկան խնայուին
իր չարութեան պատիմները:

Այդ զիշեր երբ ամէն մարդ խոր
քուն էր, աղքատիկ այդ կնկան դուռը
զարնուեցաւ: Իսիս և իր հիւրընկա-
լուհին արթնցան և զարմանքով իրա-
րու երես նայելէ վերջ զեղջկուհին ե-
լաւ դուռը բանալու: Քաղաքապետին
կինն էր, որ գուռը բացուելուն ուղղա-
կի ներս մտաւ և յառաջանալով նստաւ
իսիսի ոտքերուն առջեւ:

— Այս առաւօտ գոնէն վոնտեցի

= 262 =

քեզ։ Կարիճներէն վախցայ։ Բարկացայ երբ տեսայ թէ կարիճներով տունս կը մօտենաս։ Փոքրիկիս ապահովաթիւնը այդ կը պահանջէր խորհեցայ։ Բայց պատիժու ստացայ, եկած եմ ահա խնդրելու որ ներէք կոպտութեանս ... խնդրեմ ...։

— Ներելու ոչինչ կայ, պատասխանեց իսիս։ Այն ատեն գործեցիր այնպէս ինչպէս որ յարմար նկատեցիր։ Ասկէ ետք աւելի ուշիմ, աւելի ազնիւ ըլլալ աշխատէ և զիտցիր թէ սէրն ու կարեկցութիւնը աւելի կ'արժեն քան շարամտութիւնն ու դառնութիւնը։

— Կերպով մը ծառայութիւն մը ընել, մեղքս քաւել կարելի չէ՞ ինձ, հարցուց կինը աղաչանօք։

— Բան մը կբնաս ընել, ըստ իսպիս։ Այսօր այս խեղճ կնկան սպառնացար վաստել զինք իր տունէն, որ իրեն շատ թանկաղին է։ Ետ առ այդ խօսքերդ և որպէս նշան անկեղծութեանդ, այս տունը կը նուրբեմ իրեն և իր որդւոց, ցկեանս վայելելու համար։

զը հոչակէ այդ նուիրատուութիւնը, որ ամէն ոք խմանայ ու ճանչնայ բարեսրտութիւնդ և առատաձեռնութիւնդ։

Քաղաքակետին կինը նախ յանկարծակիի եկաւ Խսիսի պահանջը լսելով։ Խսիսի պէս մէկէ մը ներողութիւն խնդրել և կամ հատուցում մ'ընել հասկնալի էր, բայց գեղջկուհիէ մը չնորհք խնդրել, իր խօսքերը ետ առնել ... այդ չէր ակնկալեր։ Բայց մտածելով որ առտուան իրենց խօսակցութեան ոչ մէկը ներկայ էր, խորհեցաւ թէ գեղջկուհիին լեզուն կապելու ուրիշ միջոց չկար եթէ ոչ ընդունիլ իսիսի պահանջը։

— Եթէ այս առաւօտ պատահած բաները մօտնայ և խօստանայ ձեղի, չարութեանս վրայով մարդու բան չըսել, ես ալ իմ կողմէս չտրիք չեմ կամենար իրեն և առ ի երախտագիտութիւն որ ձեզ պատապարեց, այս տունը կը նուրբեմ իրեն և իր որդւոց, ցկեանս վայելելու համար։

— Այդպէս թող ըլլայ, ըստ ի-
սիս: Առառանց խօսքերդ պիտի չյեշէ
ան, ընդհակառակը միշտ լսւ պիտի
խօսի վրադ:

Այս երաշխիքին վրայ քաղաքա-
պետին կինը տուն վերադարձաւ, իսկ
գեղջկուհին իսիսին ոտքերուն ինկած,
համբարեց և ուրախութեան արցունք-
ներով թոջեց զանոնք:

ՄԵՐ ՅՈԶՈՐԴ ԹԻՒԻՆ ՄԼԶ
ԿԱՐԴԱԼ

ՆՈՐԸ ՄԱՆՅ

ՕՍԽՐԱԿԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՆՈՐԸ ՎԵՐԱԿԵՆԴԱՆԱՑԱԾ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍ-
ՏՈՒԻ

.....

ՊԱՏԱՆԻԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ, ¹ չորրորդ տարք, հատուներ
36 - 48, մամլոյ տակ են եւ կը հրատարակուին յաջոր-
դաբար: Փնտել Գրավանատներու եւ Ցուփիներու մօս:

Կը հրատարակուի ամեն տարք

Հատք ձեռք 1 ե.դ.

ԿԱՆԽԻԿ Բաժմանորդագրութիւն 12 թիւք 10 ե.դ.

Արտասահման 12 թիւք 10 ֆրանգ կամ 50 սենք

Հանցե

“SAHAG - MESROB”
25, Sharia Tewfik,

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0376185

73.294

ՏԵՂԱՐԿԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊՐԵՍ.

SAHAG-MESROB PRESS
25 SH. TEWFIK, CAIRO